

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____
На № _____ від _____

Народному депутату України
Купрію В.М.

Щодо розгляду звернення

Шановний Віталію Миколайовичу!

На виконання резолюції Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України Степана Кубіва від 26.12.2016 № 47703/1/1-16 стосовно Вашого звернення від 21.12.2016 № 1166-дз, яке було ініційоване листом ВГО «Спілка музикантів України» від 29.11.2016 № 15/18 щодо деструктивної діяльності посадових осіб Департаменту розвитку інновацій та інтелектуальної власності Мінекономрозвитку та стосовно реформування сфери інтелектуальної власності, Мінекономрозвитку повідомляє про наступне.

Мінекономрозвитку опрацювало зазначену резолюцію та надало відповідь ВГО «Спілка музикантів України» (копія додається).

Ефективна державна система правової охорони інтелектуальної власності є одним із ключових факторів зростання інвестиційної привабливості країни.

Чинна державна система правової охорони інтелектуальної власності засвідчила низьку ефективність у вирішенні ключових завдань і нездатність забезпечити розвиток сфери інтелектуальної власності як важливого елементу національної інноваційної системи та базису інноваційної економіки України.

Реформа державної системи правової охорони інтелектуальної власності є одним із пріоритетів Уряду, що закріплено в Плані пріоритетних дій Уряду на 2016 рік, затвердженому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 травня 2016 р. № 418-р (далі – План пріоритетних дій Уряду на 2016 рік).

1 червня 2016 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 402-р схвалено Концепцію реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні (далі – Розпорядження № 402-р). Концепцію було розроблено Мінекономрозвитку та внесено на розгляд Уряду відповідно до вимог Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950 (далі – Регламент).

Метою Концепції є створення оптимальної, якісної та ефективної державної системи правової охорони інтелектуальної власності, здатної сформувати та реалізувати прозору публічну модель подолання існуючих викликів та ризиків і запропонувати дієві інструменти сфери інтелектуальної власності як стимули для розвитку споріднених економічних та суспільних чинників.

Підготовка проекту Концепції здійснювалась в рамках Міжвідомчої робочої групи, створеної при Мінекономрозвитку з представників органів державної влади, міжнародних і вітчизняних експертів. Прийняттю Концепції передувало широке громадське обговорення на круглих столах із залученням народних депутатів України, Представництва ЄС в Україні, проекту ЄС Twinning, Посольства США в Україні, міжнародних експертів, Американської торговельної палати в Україні, Європейської Бізнес Асоціації, НДІ інтелектуальної власності, Національної академії правових наук України, представників органів виконавчої влади, провідних патентно-юридичних компаній, Громадської ради при Мінекономрозвитку, фахівців у сфері інтелектуальної власності. Листом від 26.05.2016 № 563/2016 ЄБА висловила підтримку Плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік, в тому числі в частині схвалення та реалізації Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні (копія додається).

На виконання пункту другого Розпорядження № 402-р та розділу II.11 Плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік Мінекономрозвитку відповідно до вимог Регламенту було розроблено план заходів з реалізації Концепції, який схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 № 632-р. «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні» (далі – План заходів).

Для реалізації Концепції Планом заходів передбачено виконання таких завдань: запровадження прозорої дворівневої структури державної системи правової охорони інтелектуальної власності; реорганізація системи колективного управління майновими авторськими та суміжними правами; удосконалення національного законодавства та його гармонізація до законодавства Європейського Союзу.

Також на виконання положень Плану заходів та розділу II.11 Плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 23.08.2016 № 585 «Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади державної системи правової охорони інтелектуальної власності» (далі – Постанова № 585). Зазначений нормативно-правовий акт було розроблено Мінекономрозвитку та внесено на розгляд Уряду відповідно до вимог Регламенту.

Постановою № 585 передбачається, зокрема, ліквідація Державної служби інтелектуальної власності, передання функцій з реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності до Мінекономрозвитку, передача цілісних майнових комплексів державних підприємств та організацій (державне підприємство “Український інститут інтелектуальної власності”, державна організація “Українське агентство з авторських та суміжних прав”, державне підприємство “Інтелзахист”) зі сфери управління ДСІВ до Мінекономрозвитку.

Також слід зазначити, що відповідно до Постанови № 585 ДСІВ продовжує здійснювати повноваження та функції з реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності до набрання чинності окремим актом Кабінету Міністрів України щодо можливості забезпечення здійснення цих повноважень та функцій Мінекономрозвитку.

Тобто, передача функцій від ДСІВ до Мінекономрозвитку в частині реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності буде здійснюватися поступово, без загрози зупинки процесу видачі охоронних документів чи здійснення інших повноважень з реалізації цієї політики.

Постанова № 585 спрямована на виконання першочергового заходу у напрямку здійснення реформи сфери інтелектуальної власності, це є першим кроком до створення Національного органу інтелектуальної власності України (НОІВ).

На виконання вимог ст. 157 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, щодо досягнення належного та ефективного рівня охорони і захисту прав інтелектуальної власності Мінекономрозвитку спільно з НДІ інтелектуальної власності НАПрН України розроблено проект Закону України «Про Національну систему охорони інтелектуальної власності в Україні». Цей проект Закону фактично є першим комплексним документом, що визначає мету і основні принципи державної політики у сфері інтелектуальної власності, визначає суб'єктів, правовий статус усіх суб'єктів цієї сфери відносин, в тому числі національного органу інтелектуальної власності, тощо.

Відповідно до положень Концепції та Плану заходів за результатами виконання першого завдання НОІВ буде створено як державну організацію на базі Укрпатенту (реорганізація) та ДСІВ (що ліквідується).

Разом з тим інформуємо, що Мінекономрозвитку відповідно до Постанови № 585 є правонаступником ДСІВ в частині реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності. Таким чином, перехід цих функцій від ДСІВ до Мінекономрозвитку жодних чином не впливає на чинність Угоди між Державною службою інтелектуальної власності та Міжнародним бюро Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання Державним підприємством «Український інститут інтелектуальної власності» функцій Міжнародного пошукового органу та Органу міжнародної попередньої експертизи відповідно до Договору про патентну кооперацію, а також Угоди про співробітництво між Кабінетом Міністрів України і Всесвітньою організацією інтелектуальної власності, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 1421 від 26.09.2002.

Додатково зазначаємо, що Державна аудиторська служба України листом від 01.09.2016 № 03-12/107 направила результати ревізії Державної служби інтелектуальної власності (далі – ДСІВ) і державних підприємств та організацій, що належать до сфери її управління (копія додається).

Контрольними заходами засвідчено, що існуюча на сьогодні структура управління системи інтелектуальної власності є недосконалою та призводить до додаткового навантаження на державний бюджет. Переважна більшість завдань та функцій ДСІВ перекладено на Укрпатент.

ДСІВ на неналежному рівні забезпечується виконання функцій з ведення державних реєстрів права інтелектуальної власності, не забезпечено належного управління та контролю за діяльністю підприємств сфери її управління.

За результатами ревізії державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав» (далі – УААСП) встановлено значні порушення та зловживання з фінансовими ресурсами, які виникли в наслідок самоусунення ДСІВ як органу управління. Відсутність належного контролю з боку ДСІВ, ігнорування та невиконання УААСП прямих вимог і розпоряджень органу управління щодо

переведення розрахунково-касового обслуговування із приватних банків до державних призвели до витрат грошових коштів на суму 5,8 млн гривень; колишнім керівництвом ДО УААСП здійснено фінансові оборудки з коштами Агенства через комерційне товариство, кінцевим бенефіціаром якого є компанія, зареєстрована в офшорній зоні, наслідком чого стала втрата УААСП 10,8 млн гривень.

Разом з тим, з метою удосконалення законодавства у сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності Департаментом розвитку інновацій та інтелектуальної власності Мінекономрозвитку розроблено відповідні законопроекти, які знаходяться на різних стадіях законодавчого процесу. Зокрема, у Верховній Раді України зареєстровано урядові законопроекти за № 4571 від 04.05.2016, № 4579 від 04.05.2016 та № 4629 від 10.05.2016, які спрямовані на удосконалення охорони прав на службові твори та боротьбу з Інтернет-піратством. Також внесено на розгляд Уряду проекти законів України, які спрямовані на імплементацію вимог Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом щодо охорони прав на торговельні марки, промислові зразки (в т.ч. передбачено механізми боротьби з «патентним тролінгом»), географічні зазначення, компонування напівпровідникових виробів (вказані проекти законів 27 грудня 2016 року схвалені на засіданні Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності, та найближчим часом будуть внесені на розгляд Уряду). Також направлено на правову експертизу до Мін'юсту проект закону щодо посилення відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності. Мінекономрозвитку розроблено законопроекти про удосконалення правової охорони винаходів та корисних моделей, про національну систему охорони інтелектуальної власності в Україні.

Мінекономрозвитку також вживає вичерпних заходів з метою внесення змін до чинного законодавства України щодо діяльності організацій колективного управління загалом. На сьогодні дуже важливим завданням для України є знайти вирішення неприйнятної ситуації щодо діяльності організацій колективного управління, щодо відсутності справедливої винагороди (роялті) для правовласників, а також ефективного законодавчого врегулювання цих відносин, і в той же час позбутися непрозорих дій зі сторони більшості організацій колективного управління, які, на жаль, не можуть бути відповідним чином припинені або покарані правовласниками (авторами) та державою через правовий вакуум.

Таким чином, швидкий і гарантований результат можна досягнути шляхом внесення змін до Закону України «Про авторське право і суміжні права» з урахуванням досвіду фахівців у цій сфері та учасників ринку разом з імплементацією міжнародно визнаних стандартів та положень Угоди про асоціацію між Україною, з однією сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Мінекономрозвитку звернулося до Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі – ВОІВ) з метою залучення експертів ВОІВ у частині розробки нового законодавства щодо діяльності організацій колективного управління. ВОІВ погодилося надати необхідну технічну підтримку та у результаті співпраці очікується розробка нового законопроекту, який відповідатиме кращим міжнародним стандартам у цій сфері.

Також зазначаємо, що Урядом Великобританії надано технічну підтримку для Мінекономрозвитку в рамках програми «Good Governance Fund – Managed Fund», Фонду ефективного державного управління з метою підвищення ефективності та прозорості системи інтелектуальної власності в Україні. Програма реалізується в

Україні Департаментом міжнародного розвитку Уряду Великої Британії (Department of Foreign International Development / DFID) та за участі компаній-учасниць міжнародної мережі PwC. Відповідний Меморандум про співробітництво підписано між Мінекономрозвитку та ТОВ «ПрайсуотерхаусКуперс» (PwC), основними напрямками якого є діагностика поточної операційної моделі державного управління у сфері інтелектуальної власності; розробка нової операційної моделі державного управління у сфері інтелектуальної власності з врахуванням релевантної зарубіжної практики з метою підвищення якості та ефективності такого управління; розробка плану переходу від поточної до нової операційної моделі державного управління у сфері інтелектуальної власності. За результатами першого етапу PwC проведено аналіз міжнародного досвіду та розроблено високорівневу дорожню карту для переходу до цільової операційної моделі, що засвідчує необхідність інституційних змін та створення НОІВ, передбачених положеннями Концепції та Планом заходів.

Мінекономрозвитку на підставі та в межах повноважень і у спосіб, передбачені Конституцією України та законами України спрямовує свої дії на забезпечення економічної безпеки держави, а не на продовження в країні політики безвідповідальності у напрямі правової охорони інтелектуальної власності, видачі охоронних документів низької якості, непрозорої фінансової діяльності, розповсюдження корупційних схем у сфері інтелектуальної власності.

Мінекономрозвитку висловлює Вам щиро подяку за небайдужість до проблем покращення правового регулювання відносин у сфері правової охорони інтелектуальної власності в Україні.

Додаток: згадане на 11 арк, в 1 прим.

Заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України

Юрій БРОВЧЕНКО

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____
На № _____ від _____

ВГО «Спілка музикантів України»
а/с 79
м. Київ 02095

Щодо розгляду листа

На виконання резолюцій Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України Степана Кубіва від 26.12.2016 № 47703/1/1-16 стосовно звернення народного депутата України Купрія В. М. від 21.12.2016 № 1166-дз, яке було ініційоване листом ВГО «Спілка музикантів України» від 29.11.2016 № 15/18 щодо деструктивної діяльності посадових осіб Департаменту інновацій та інтелектуальної власності Мінекономрозвитку та стосовно реформування сфери інтелектуальної власності, Мінекономрозвитку повідомляє про наступне.

Розробка Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні (далі – Концепція), що затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.06.2016 № 402-р, відбувалася в рамках Міжвідомчої робочої групи, створеної при Мінекономрозвитку з представників органів державної влади, міжнародних і вітчизняних експертів. Прийняття Концепції передувало широке громадське обговорення на круглих столах із залученням народних депутатів України, Представництва ЄС в Україні, проекту ЄС Twinning, Посольства США в Україні, міжнародних експертів, Американської торговельної палати в Україні, Європейської Бізнес Асоціації, НДІ інтелектуальної власності, Національної академії правових наук України, представників органів виконавчої влади, провідних патентно-юридичних компаній, Громадської ради при Мінекономрозвитку, фахівців у сфері інтелектуальної власності. Розробка і прийняття Концепції відбувалося у повній відповідності до вимог Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950 (далі – Регламент).

На виконання пункту другого розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.06.2016 № 402-р «Про схвалення Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні» та розділу II.11 Плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік, затвердженого розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.05.2016 № 418-р, Мінекономрозвитку відповідно до вимог Регламенту було розроблено план заходів з реалізації Концепції, який схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 № 632-р. «Про

М2 Мінекономрозвитку

Вих. № 2301-07/42628-07 від 30.12.2016 11:49:30

затвердження плану заходів з реалізації Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні» (далі – План заходів).

Для реалізації Концепції Планом заходів передбачено виконання таких завдань: запровадження прозорої дворівневої структури державної системи правової охорони інтелектуальної власності; реорганізація системи колективного управління майновими авторськими та суміжними правами; удосконалення національного законодавства та його гармонізація до законодавства Європейського Союзу.

Також на виконання положень Плану заходів та розділу II.11 Плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 23.08.2016 № 585 «Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади державної системи правової охорони інтелектуальної власності» (далі – Постанова № 585). Зазначений нормативно-правовий акт було розроблено Мінекономрозвитку та внесено на розгляд Уряду відповідно до вимог Регламенту.

Постановою № 585 передбачається, зокрема, ліквідація Державної служби інтелектуальної власності, передання функцій з реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності до Мінекономрозвитку, передача цілісних майнових комплексів державних підприємств та організацій (державне підприємство “Український інститут інтелектуальної власності”, державна організація “Українське агентство з авторських та суміжних прав”, державне підприємство “Інтелзахист”) зі сфери управління ДСІВ до Мінекономрозвитку.

Також слід зазначити, що відповідно до Постанови № 585 ДСІВ продовжує здійснювати повноваження та функції з реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності до набрання чинності окремим актом Кабінету Міністрів України щодо можливості забезпечення здійснення цих повноважень та функцій Мінекономрозвитку.

Тобто, передача функцій від ДСІВ до Мінекономрозвитку в частині реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності буде здійснюватися поступово, без загрози зупинки процесу видачі охоронних документів чи здійснення інших повноважень з реалізації цієї політики.

Постанова № 585 спрямована на виконання першочергового заходу у напрямку здійснення реформи сфери інтелектуальної власності, це є першим кроком до створення Національного органу інтелектуальної власності України (НОІВ).

На виконання вимог ст. 157 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, щодо досягнення належного та ефективного рівня охорони і захисту прав інтелектуальної власності Мінекономрозвитку спільно з НДІ інтелектуальної власності НАПрН України розроблено проект Закону України «Про Національну систему охорони інтелектуальної власності в Україні». Цей проект Закону фактично є першим комплексним документом, що визначає мету і основні принципи державної політики у сфері інтелектуальної власності, визначає суб'єктів, правовий статус усіх суб'єктів цієї сфери відносин, в тому числі національного органу інтелектуальної власності, тощо.

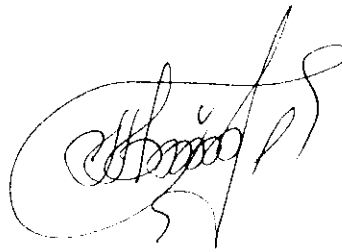
Відповідно до положень Концепції та Плану заходів за результатами виконання першого завдання НОІВ буде створено як державну організацію на базі Укрпатенту (реорганізація) та ДСІВ (що ліквідується).

Разом з тим інформуємо, що Мінекономрозвитку відповідно до Постанови № 585 є правонаступником ДСІВ в частині реалізації державної політики у сфері

інтелектуальної власності. Таким чином, перехід цих функцій від ДСІВ до Мінекономрозвитку жодним чином не впливає на чинність Угоди між Державною службою інтелектуальної власності та Міжнародним бюро Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання Державним підприємством «Український інститут інтелектуальної власності» функцій Міжнародного пошукового органу та Органу міжнародної попередньої експертизи відповідно до Договору про патентну кооперацію, а також Угоди про співробітництво між Кабінетом Міністрів України і Всесвітньою організацією інтелектуальної власності, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 1421 від 26.09.2002.

Мінекономрозвитку висловлює Вам щирі подяку за небайдужість до проблем покращення правового регулювання відносин у сфері правової охорони інтелектуальної власності в Україні.

**Заступник Міністра економічного
розвитку і торгівлі України**

Юрій БРОВЧЕНКО

Вих. 563/2016
від 26 травня 2016 р.

✉ 1-й поверх, Андріївський узвіз, 1А, Київ, 04070, Україна
☎ тел. +380 44 496-06-01, факс +380 44 496-06-02
@ office@eba.com.ua 🌐 www.eba.com.ua

Прем'єр-міністру України
пану Гройсману В.Б

Щодо проекту Плану пріоритетних кроків
Уряду на 2016 рік

Шановний Володимире Борисовичу!

Європейська Бізнес Асоціація (надалі – Асоціація) висловлює Вам свою високу повагу та звертається щодо проекту Плану пріоритетних кроків Уряду на 2016 рік (надалі – План).

Компанії-члени Асоціації активно відслідковують процес формування ключових завдань для нового складу Уряду та підтримують включення до Плану таких питань:

1. Максимальне скорочення переліку об'єктів державної власності, заборонених до приватизації, та оптимізація державного сектору економіки;
2. Ухвалення Концепції розвитку е-послуг та формування єдиного підходу та визначення переліку пріоритетних послуг;
3. Розроблення проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо відшкодування податку на додану вартість» та запровадження єдиного публічного Реєстру заяв на бюджетне відшкодування ПДВ;
4. Подання на розгляд Кабінету Міністрів України (надалі – КМУ) проекту Закону про уповноважених економічних операторів;
5. Розроблення постанови Кабінету Міністрів України про «єдине вікно» з метою здійснення всіх видів контролю (митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів контролю) шляхом запровадження електронного обміну даними;
6. Схвалення та реалізація Концептуальних засад реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні;
7. Розробка, подання, прийняття та супровід змін до Законів щодо державного ринкового нагляду і контролю нехарчової продукції, а також удосконалення законодавства у сфері державного нагляду (контролю) та імплементація законодавства відповідно до Регламенту (ЄС) № 765/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 року;
8. Забезпечення повноцінної роботи Держпродспоживслужби;
9. Розробка та прийняття вторинного законодавства для реалізації Закону України «Про ринок природного газу»;
10. Впровадження першого етапу (відокремлення транспортування газу) реструктуризації НАК «Нафтогаз України»;
11. Подання на розгляд Уряду проекту Закону України «Про відходи»;
12. Супроводження прийняття Трудового кодексу України;
13. Внесення законодавчих пропозицій щодо реформування пенсійної системи;
14. Спрощення виходу на ринок для якісних ліків (дерегуляція ринку лікарських засобів);
15. Реформування принципу регулювання цін на ліки;

16. Запровадження системи управління техногенною та пожежною безпекою на основі ризик-орієнтованого підходу і європейських стандартів щодо оцінювання й аналізування ризиків пожежної та техногенної безпеки суб'єктів господарювання;
17. Координація підготовки конкретних проектів по відбудові інфраструктури, зруйнованої через ведення бойових дій, відбудові житла, стимулювання розвитку економіки територій, що зазнали впливу внаслідок тимчасової окупації або збройного конфлікту, допомоги внутрішньо-переміщеним особам (ВПО) для залучення міжнародної технічної допомоги;
18. Участь у розробці Стратегії щодо інформаційної реінтеграції окупованих територій та тимчасово непідконтрольних територій на сході України та територій, прилеглих до зони проведення антитерористичної операції.

Таким чином, Асоціація висловлює підтримку Плану в частині вищезазначених аспектів та звертається щодо додаткового включення проблемних питань бізнесу в Україні та шляхів їх вирішення *(додається до цього листа)*.

Сподіваємося на Вашу проактивну позицію щодо доопрацювання Плану та його реалізації, а також готові до зустрічей, надання експертної допомоги і подальшої плідної співпраці з Вами і Вашою командою.

З повагою,

Ганна Дерев'янка
Виконавчий директор

Додаток: Перелік проблемних питань бізнесу в Україні, підготовлений Європейською Бізнес Асоціацією на 52 стор.

ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ

04070, м. Київ, вул. П.Сагайдачного, 4, тел. 425-09-24, факси 462-51-55, 485-17-69
E-mail: postmast@dkrs.gov.ua Код ЄДРПОУ № 40165856

01.09.16 № 03-12/107

На № _____ від _____

Кабінет Міністрів України

Про результати ревізії Державної
служби інтелектуальної власності
України та підприємств і організацій
сфери її управління

Державна аудиторська служба України відповідно до Плану контрольно-ревізійної роботи на II квартал 2016 року провела ревізії **Державної служби інтелектуальної власності України** (далі – Служба інтелектуальної власності, Служба) і державних підприємств та організацій, що належать до сфери її управління, за період з 01.01.2014 по 01.05.2016 року.

На сьогодні завершено ревізію Служби та Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав», наразі завершується ревізія державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (далі – ДП «Укрпатент»), про результати якої буде поінформовано додатково. Не було можливо провести ревізію державного підприємства «Інтелзахист» у зв'язку з фактичним припиненням ним діяльності у поточному році та звільненням всіх його працівників.

Контрольними заходами засвідчено, що існуюча на сьогодні структура управління системи інтелектуальної власності є недосконалою та призводить до додаткового навантаження на державний бюджет щороку близько 7 млн грн, які спрямовуються на утримання Служби штатною чисельністю 58 осіб.

Службою інтелектуальної власності як центральним органом виконавчої влади переважну більшість завдань та функцій, покладених на неї Положеннями про Службу, затвердженими Указом Президента України від 8 квітня 2011 року № 436/2011 та постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2014 року № 658, перекладено на підпорядковане Службі державне підприємство «Укрпатент».

Так, основним завданням Служби є організація в установленому порядку експертизи об'єктів права інтелектуальної власності, видача патентів (свідоцтв) на об'єкти права інтелектуальної власності, їх державна реєстрація, ведення державних реєстрів об'єктів інтелектуальної власності тощо.

При цьому відповідно до доручень Служби практично усі дії, починаючи від приймання заявок на видачу охоронних документів, проведення їх

експертизи, підготовки рішень щодо них аж до технічного адміністрування державних реєстрів, здійснювались силами та коштами ДП «Укрпатент». Служба лише забезпечувала державну реєстрацію об'єктів інтелектуальної власності і видачу заявникам патентів та свідоцтв.

До того ж навіть для виконання цих функцій та інших завдань Службою у 2015-2016 роках залучались працівники ДП «Укрпатент» у кількості 27 осіб терміном на 5 місяців, оплата праці яких на суму здійснювалась за рахунок коштів державного підприємства. Аналогічна ситуація щодо неодноразового залучення працівників ДП «Укрпатент» для виконання завдань, покладених на штатних працівників Служби (державних службовців), була і упродовж 2011-2013 років.

Як і в попередніх періодах, Служба наразі використовує майно ДП «Укрпатент» (меблі, комп'ютерна та побутова техніка тощо) на суму від до 1,8 млн грн на теперішній час, чим порушує норми ст. 2 Закону України «Про джерела фінансування органів влади».

Службою на неналежному рівні забезпечується виконання функцій з ведення державних реєстрів права інтелектуальної власності та видання офіційних бюлетенів з питань інтелектуальної власності.

Із дев'яти державних реєстрів (на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, на знаки для товарів і послуг тощо) два державні реєстри не функціонують, а саме: Державний реєстр свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір та Державний реєстр договорів, які стосуються права автора на твір. Застаріле програмне забезпечення, яке з 2013 року не підтримується підприємством-виробником, не дозволяє інтегрувати масив даних щодо зареєстрованих творів у мережу Інтернет, через що вказані реєстри не оприлюднюються на офіційному веб-сайті Служби.

Окрім того, з цієї причини Служба допускає затримку з виданням інформаційного бюлетеня «Авторське право і суміжні права» на термін до одного року, видання якого передбачено забезпечувати 1 раз на квартал. Наприклад, № 35 цього видання за 2014 рік видано лише у вересні та розповсюджено у листопаді 2015 року.

Каталоги державної реєстрації видаються із затримкою на 2-3 роки, зокрема каталог № 16 за 2012 рік та № 17 за 2013 рік видано та розповсюджено наприкінці 2015 року.

При цьому для закупівлі послуг із розроблення нового програмного продукту для ведення вказаних реєстрів Службі у 2015 році було виділено з державного бюджету асигнувань на суму Проте Службою не було розроблено та затверджено відповідного технічного завдання та не організовано закупівлю послуг з розробки державних реєстрів договорів та свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір, а зазначені кошти повернуто до бюджету.

Не в повному обсязі виконується покладене на Службу завдання щодо здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання всіх форм власності вимог Закону України

«Про авторське право і суміжні права» та інших нормативних актів у сфері інтелектуальної власності.

А саме: всупереч вимогам Положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності Державної служби інтелектуальної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 травня 2002 року № 674, яким передбачено здійснення контролю державними інспекторами в усіх регіонах України, за рішенням керівництва Служби відповідний контроль передбачено здійснювати лише в 15 областях та м. Києві, через що контролем не охоплено понад третину регіонів України.

Крім цього, інформація головних державних інспекторів щодо здійснення ними контролю за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності у визначених регіонах упродовж 2015 року переважно документально не підтверджена, має інформаційний узагальнений характер та у низці випадків не пов'язана з виконанням функціональних обов'язків. Водночас на оплату праці цих державних інспекторів у 2015 році Службою витрачено бюджетних коштів.

Службою не забезпечено належного управління та контролю за діяльністю підприємств сфери її управління відповідно до вимог ст. 6 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» щодо здійснення моніторингу фінансової діяльності державних підприємств та вжиття заходів з поліпшення їх роботи.

У стані збитковості упродовж усього періоду, що ревізується, перебуває ДП «Інтелзахист», збитки якого за 2 роки зросли вшестеро та на час ревізії становлять **Фактично діяльність підприємства здійснювалась лише в межах виконання договору-доручення Служби та зводилась до забезпечення підприємств-заявників голографічними контрольними марками на аудіовізуальні твори, фонограми, комп'ютерні програми, а також ведення Реєстру одержувачів контрольних марок.** Упродовж усього періоду на державному підприємстві, на якому в різні періоди працювало не більше 6 осіб, існувала заборгованість із заробітної плати, яка за останні два роки зросла втричі.

У зв'язку зі зміною останніми роками керівництва Служби рішення щодо доцільності функціонування та припинення діяльності ДП «Інтелзахист» приймалось та скасовувалось, остаточного рішення немає і дотепер. Нині державне підприємство не здійснює будь-якої діяльності, у квітні 2016 року звільнився директор, документи щодо діяльності підприємства передані до Служби.

Про відсутність належного контролю з боку Служби за діяльністю підпорядкованих підприємств свідчить перевищення ДП «Укрпатент» показників, визначених фінансовими планами на 2014-2015 роки, загалом на суму понад

При складанні та виконанні кошторисів Службою не дотримано режиму економії бюджетних коштів, передбачених на її утримання, та недопущення витрат, не зумовлених потребою.

Зокрема, з 2012 року й до сьогодні Службою щомісячно здійснюються виплати у розмірі колишньому голові Служби у зв'язку з його відставкою, призначені відповідно до ст. 31 Закону України «Про державну службу» (зазначена норма Закону вилучена у грудні 2014 року). Законом передбачено, що у разі призначення державному службовцю пенсії або щомісячного довічного грошового утримання, працевлаштування, засудження за скоєння злочину, виплати у зв'язку з відставкою йому припиняються.

Проте не володіючи достовірною інформацією впродовж чотирьох років щодо можливого працевлаштування та отримання ним доходів, зміни громадянства тощо, Служба не припинила вказані виплати. Під час ревізії Держаудитслужбою направлено запити до Державної фіскальної служби України та Пенсійного фонду України щодо отримання інформації про одержані доходи, проте зазначені органи державної виконавчої влади відмовили у наданні такої інформації.

3 грудня 2013 року та дотепер залишається невирішеним питання щодо погашення Службою кредиторської заборгованості перед грн за поставлене органам виконавчої влади програмне забезпечення у межах бюджетної програми «Заходи з легалізації комп'ютерних програм, що використовуються в органах виконавчої влади».

Проведеною ревізією Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав» (далі – Агентство, ДО УААСП) встановлено значні порушення та зловживання з фінансовими ресурсами, які виникли внаслідок самоусунення Служби інтелектуальної власності як органу управління за діяльністю ДО УААСП.

Контрольним заходом встановлено порушень фінансової дисципліни загалом на суму у тому числі порушень, що призвели до втрат – на суму

Передумовою допущення колишнім керівництвом Агентства фінансових порушень стало перетворення ДО УААСП у грудні 2013 року із державного підприємства в державну організацію, на яку не поширюються вимоги законодавства щодо складання та виконання фінансових планів, здійснення державних закупівель та низки інших нормативно-правових актів з питань дотримання фінансової дисципліни.

Реорганізація Агентства в державну організацію відбулась без врахування вимог Цивільного кодексу України та Закону України «Про авторське право і суміжні права», а саме: державну організацію наділено невластивими повноваженнями та функціями, які законодавством передбачені для суб'єктів недержавної форми власності.

Згідно з установчими документами Агентство є неприбутковою організацією, що створена Службою з метою управління на колективній основі майновими правами суб'єктів авторського права та включена нею до Реєстру організацій колективного управління з уповноваженням його на здійснення відповідних функцій.

Проте згідно з частиною 2 статті 47 Закону України «Про авторське право і суміжні права» організація колективного управління створюється суб'єктами авторського права та має статус юридичної особи, яка відповідно до ст. 81 Цивільного кодексу України належить до осіб приватного права.

Зазначене підтверджується рішенням Конституційного суду України від 28 листопада 2013 року № 12-рп/2013 (у справі № 1-17/2013), згідно з яким організації колективного управління є юридичними особами, що здійснюють управління на колективній основі майновими правами суб'єктів авторського права та є непідприємницькими товариствами – юридичними особами приватного права.

Контрольним заходом встановлено, що всупереч частині 5 статті 47 Закону України «Про авторське право та суміжні права» та власному статуту Агентством здійснювався збір, розподіл та часткова виплата авторської винагороди за використання творів, без отримання на це відповідних повноважень від суб'єктів авторського права загалом на суму яких виплачено авторам _____ грн та залишено у власному розпорядженні _____

Також всупереч частині 3 статті 49 Закону України «Про авторське право і суміжні права», статуту Агентства та без наявності погоджень Служби ДО УААСП створено за рахунок авторської винагороди Фонд авторської ради, на банківські рахунки якого Агентством спрямовано _____, з яких _____ грн витрачено не на виплати авторам, а на оплату членам Авторської ради консультаційних послуг, надання їм матеріальної допомоги та реалізацію власних проектів. Частина коштів Фонду авторської ради в сумі _____ втрачена на рахунках збанкрутілого банку _____

Відсутність належного контролю з боку Служби, ігнорування та невиконання ДО УААСП прямих вимог і розпоряджень органу управління щодо переведення розрахунково-касового обслуговування із приватних банків до державних призвели до втрати грошових коштів на загальну суму _____

Зокрема, Агентством в ревізійному періоді було відкрито 31 рахунок в 9 установах банків, кошти на яких систематично за відсутності потреби перераховувались із рахунків, відкритих в державних банках, на рахунки, відкриті в комерційних банках _____

неплатоспроможними.

Також у бухгалтерському обліку Агентства обліковуються як заборгованість грошові кошти у сумі _____ втрачені у 2008 році на рахунках, відкритих у _____

Окрім цього, ревізією встановлено здійснення колишнім керівництвом ДО УААСП фінансової оборудки з коштами Агентства через комерційне товариство, кінцевим бенефіціаром якого є компанія, зареєстрована в офшорній зоні, наслідком чого стала втрата Агентством _____

Агентством у травні 2015 року при здійсненні перерахування коштів із одного власного рахунку на інший до платіжних доручень внесено недостовірні реквізити рахунку і банка-одержувача та фактично перераховано кошти у сумі на рахунок засновником якого є

Зазначена сума коштів була перерахована двома платежами на рахунок, відкритий в професійний банк», за один день до моменту запровадження у вказаній банківській установі тимчасової адміністрації. Через певний час повернуто Агентству

За вказаним фактом Головним слідчим управлінням Служби безпеки України відкрито кримінальне провадження.

Всупереч вимогам з ведення бухгалтерського обліку посадовими особами ДО УААСП перераховано Асоціації «Дім авторів музики в Україні» без наявності в бухгалтерському обліку Агентства відповідної суми заборгованості та без проведення розподілу авторської винагороди згідно із розмірами видавничої частки між правовласниками.

Контрольним заходом в ДО УААСП встановлено низку інших порушень фінансової дисципліни на загальну суму зокрема списання з порушенням законодавства кредиторської заборгованості перед авторами на порушення з оплати праці працівникам Агентства тощо.

У попередні періоди з метою обліку, розподілу та виплат правовласникам зібраної авторської винагороди придбано програмний продукт «АІС Гонорар» вартістю який на сьогодні не використовується та на обслуговування якого у попередні роки витрачено

Матеріали ревізії ДО УААСП передано до Національного антикорупційного бюро України.

Зважаючи на прийняте на засіданні Уряду 23 серпня 2016 року рішення про ліквідацію Державної служби інтелектуальної власності України та враховуючи Концепцію реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності України, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01 червня 2016 року № 402-р, інформація про результати контрольних заходів направляється для прийняття відповідних управлінських рішень.

Голова

Л.В. Гаврилова